

הגנה על אזרחים

מה-19 עד ה-25 במאי 2010

התפתחויות אחרונות מיום שלישי ה-25 במאי:

ה-26 במאי: בעקבות ירי טילים על ידי חמושים פלסטינים, פגע חייל האוויר הישראלי בבסיס אימונים צבאי באזור בית חנון ברצועת עזה, זו הפעם השנייה השבוע. לדברי מקורות רפואיים פלסטיניים, 31 פלסטינים, ביניהם שבעה ילדים ושש נשים, נפצעו בתקיפה האווירית. הבסיס ו-26 בתים ניזוקו קשות.

הגדה המערבית

כוחות ישראליים גרמו לפציעתם של תשעה פלסטינים

השבוע, בתקריות שונות ברחבי הגדה המערבית, כולל ירושלים המזרחית, גרמו כוחות ישראליים לפציעתם של תשעה פלסטינים, ביניהם ארבעה ילדים. כן נפצע חייל ישראלי. שישה פלסטינים וחייל ישראלי אחד נהרגו ו-637 פלסטינים ו-75 ישראלים מכוחות הביטחון נפצעו בעמותים שונים מאז תחילת השנה בגדה המערבית, כולל ירושלים המזרחית, בהקשר של הסכסוך הפלסטיני-ישראלי.

שישה פלסטינים, ביניהם ילד בן 14 הלוקה בשכלו, נפצעו בעימותים שפרצו בהקשר של הפגנות שבועיות. שלוש מההפגנות הללו נועדו למחות על מעשי מתנחלים, ביניהם אלימות והפחדה (עראק בורין, נפת שכם); הגבלות על גישה לאדמות (בית אומר, נפת חברון), והרחבת התנחלויות (התנחלות חלמיש, נפת רמאללה). בהפגנה אחרת בכפר בלעין (נגד הגדר), הוצתו שני דונמים של מטע עצי זית על ידי מיכלי גז מדמיע שירו הכוחות הישראליים. שלושה פלסטינים אחרים, ביניהם שני ילדים, נפצעו בשני עימותים בין פלסטינים ואנשי הכוחות הישראליים באזור ירושלים (מחסום קלנדיה והכפר בית דקון). בבית דקון, תלמידים שהיו בדרכם הביתה במהלך העימותים נפגעו משאיפת גז מדמיע.

עימות פרץ בין תושבי הפלסטינים של הכפר אל-עיסוויה שבירושלים המזרחית לבין כוחות ישראליים, שהיו מלווים בפקידים של עיריית ירושלים, אחרי שדחפורים נכנסו אל הכפר כדי להרוס מחסה לבעלי-חיים; הכוחות הישראליים נסוגו מבלי שביצעו את ההריסה. באותו הכפר ניהלו כוחות ישראליים מבצעי חיפוש בשני ימים רצופים, שבמהלכם עצרו 13 פלסטינים, ביניהם חמישה ילדים, והקימו מחסומי פתע בכניסות אל הכפר. במהלך השבוע ערכו כוחות ישראליים 88 מבצעי חיפושים בעיירות ובכפרים פלסטיניים, נתון נמוך במידת מה מן הממוצע השבועי של חיפושים מאז תחילת 2010 (102).

אלימות במעורבות מתנחלים

המשרד לתיאום עניינים הומניטריים רשם השבוע שש תקריות במעורבות מתנחלים שהביאו לפציעה של פלסטינים ולנזק לרכוש פלסטיני. מאז תחילת 2010 נרשמו 114 תקריות שהביאו לפציעתם של 42 פלסטינים ולהריגתו של ילד אחד, או לנזק לרכוש פלסטיני – נתון כפול ממספר התקריות בתקופה המקבילה ב-2009 (56). כן תועדו מספר תקריות אחרות שכללו הסגת גבול, מניעת גישה, הצקה והפחדה.

מתנחלים, שהשתלטו לאחרונה על בית בשכונת בית צפפא (ירושלים המזרחית), תקפו השבוע תקיפה גופנית פלסטינית בת 90 ופצעו אותה. האישה נמנית עם אחת מארבע המשפחות הפלסטיניות שגורשו מביתה בעקבות החלטת בית משפט ישראלי, שניתנה בדצמבר 2009, בהקשר של סכסוך בין המשפחות למתנחלים על הבעלות על הבתים והאדמה.

בכפר בית אכסא, שבנפת ירושלים, הועלו באש 100 דונמים אדמה, לכאורה על ידי מתנחלים, והושחתו 250 עצים. בשתי תקריות נפרדות שהתרחשו השבוע הציתו מתנחלים 19 עצי זית בנפות קלקיליה וחברון; לדברי מקורות פלסטיניים, התקרית בחברון התרחשה בעת שהמתנחלים היו מלווים לוו בכוחות ישראלים. בתקרית נפרדת עקר מתנחל עשרה שתילי זיתים בבעלותו של פלסטיני מכפר קדום (נפת קלקיליה). לדברי הבעלים הפלסטיני, בתחילת השנה התרחשה תקרית דומה, ואף שבשני המקרים התלונן בפני המשטרה הישראלית, עד עתה לא הודיעו לו על תוצאות כלשהן. בעוד שתי תקריות נפרדות מנעו מתנחלים מחקלאים פלסטינים בנפות טול כרם ושכם להמשיך ולעבד את אדמותיהם.

כמו כן במהלך השבוע, מתנחלים מהתנחלות אברהם אבינו, באותו שטח של העיר חברון שבשליטה ישראלית (H2) יידו אבנים ובקבוקים ריקים בפלסטינים שמחו על הסגר, הנמשך מאז 2000, ברחוב א-שוהדא, הרחוב הראשי המוליך אל מסגד אל אברהמי/מערת המכפלה. באזור רמאללה נכנסו מתנחלים ישראלים למיזם הדיור רוואבי, שבנייתו נמצאת בעיצומה, וניסו להפסיק את עבודות הבניין.

בארבע הזדמנויות נפרדות במהלך השבוע יידו פלסטינים אבנים ובקבוקי תבערה על כלי רכב בעלי לוחיות רישוי ישראליות, שנסעו בכבישי הגדה המערבית באזור רמאללה; לדברי אמצעי התקשורת הישראליים, אשה ישראלית שנסעה עם בעלה באזור קלקיליה נפצעה מאבנים שהשליכו פלסטינים על רכבם. הבעל ירה מספר יריות אל תוך מטע זיתים סמוך ויידה אבנים בכלי רכב פלסטיני שעבר בכביש. לא נמסר על נפגעים כתוצאה מהירי.

הרשויות הישראליות הודיעו על הקלה בהגבלות הגישה

במשך השבוע הודיעו הרשויות הישראליות על מספר צעדים שנועדו להקל את הגבלות הגישה בגדה המערבית. צעדים אלה כללו את הסרתן של שישים חסימות, התרת מעברם של פלסטינים בעלי אזרחות ישראלית בכל המחסומים בגדה המערבית, גישה חופשית ותנועה חופשית של תיירים בין ירושלים לבית לחם, והתרת תנועה של כלי רכב פלסטיניים על כביש שעד עתה נאסר עליהם לנוע בו (כביש קידר), מדרום לכפר אל-עזרייה (נפת ירושלים). כביש זה נפתח אמנם לתנועת כלי רכב פלסטיניים למשך יום אחד, ה-25 במאי, כשבכביש ואדי נאר נעשו עבודות בנייה ואולם למחרת שוב נאסרה בו התנועה הפלסטינית. הרשויות הישראליות הודיעו למשרד לתיאום עניינים הומניטריים כי יישום האמצעים הללו יתבצע במהלך השבועיים הקרובים. מרגע יישומם, סביר להניח שהאמצעים הללו ימשיכו את מגמת השיפור וההקלה בתנועה הפלסטינית בין מרכזים עירוניים, מגמה שנצפתה בשנתיים האחרונות, וירחיבו את ההשפעה החיובית המתמשכת על גישה לשרותים ולמקורות מחייה.

השבוע המשיכו הרשויות הישראליות לחלק צווי הריסה בשטח C ובירושלים המזרחית

אף שמזה חודש ימים לא בוצעו הריסות בשטח C, המשיך המנהל האזרחי הישראלי (מנהא"ר) לחלק צווי הריסה והפסקת עבודה בגין היעדר היתרי בנייה. השבוע מסר המנהא"ר צוויים כאלה נגד שני מבנים בבעלות פלסטינית, הכוללים בית מגורים ובור מים, ונגד מבצעי פילוס אדמות בכפרי א-רכיז ואל-מופקרה שבנפת חברון. גם עריית ירושלים חילקה צווי הריסה נגד שלושה מחסות לבעלי-חיים השייכים למשפחות שגורשו מבתיהן בשכונת בית צפאפא (ירושלים המזרחית). מאז תחילת 2010 הורסו הרשויות הישראליות בשטח C בסך הכול 65 מבנים בבעלות פלסטינית, והביאו לעקירתם בכפייה של 125 בני אדם, ביניהם 47 ילדים, וכן הורסו מבנה אחד בירושלים המזרחית; בנוסף, על מנת להימנע מקנסות ומצעדי ענישה אחרים, נהרסו שלושה בתים בירושלים המזרחית על ידי הבעלים הפלסטינים עצמם, צעד שהביא לעקירתם בכפייה של שבעה בני אדם.

כוחות ישראליים פילסו כחמישה דונמים של אדמות ועקרו יותר מ-100 עצים ליד הכפר נחאלין (נפת בית לחם), בטענה כי האדמה היא "אדמת מדינה". במהלך העקירה הוכרזה האדמה לשטח צבאי סגור.

כמו כן השבוע מסרו כוחות ישראליים צו הפקעה לרצועת אדמה פלסטינית באזור ואדי אל חוסיין, השוכן ליד התנחלות קריית ארבע שבעיר חברון (נפת חברון), להקמת "כביש צבאי". למעשה הצו נותן תוקף חוקי לדרך עפר קיימת, שאותה בנו מתנחלים בעקבות מתקפה פלסטינית, בנובמבר 2002. דרך העפר מחברת את התנחלות קריית ארבע עם "דרך המתפללים", המובילה למערת המכפלה.

המתיחות בגבול עזה ישראל נותרה בעינה; שני פלסטינים נהרגו

כוחות ישראליים הרגו שני חברי פלג פלסטיני חמוש ופצעו שני אזרחים ליד גבול עזה-ישראל. 20 פלסטינים (ביניהם שבעה אזרחים), שלושה חיילים ישראליים ונתין זר אחד נהרגו, ועוד 74 פלסטינים (ביניהם 62 אזרחים) וחמישה חיילים ישראליים נפצעו מאז תחילת 2010 ברצועת עזה ובדרום ישראל בהקשר של הסכסוך הפלסטיני-ישראלי.

בתקרית אחת ב-21 במאי נהרגו שני פלסטינים בעימות מזוין שפרץ בין כוחות ישראליים לקבוצת חמושים פלסטיניים, כשהאחרונים ניסו לכאורה להטמין מטען צד ליד גדר הגבול. לדברי אמצעי התקשורת הישראליים, חייל ישראלי נורה ונפצע בהמשך אותו יום. באותו יום התמקדו תקיפות אוויריות ישראליות בבסיס אימונים צבאי בבית חנון ופגעו בו; לא דווח על פצועים, אבל מבנה אחד בקרבת מקום ניזוק קלות.

כוחות ישראליים המשיכו לאכוף הגבלות על גישה על פלסטינים באזור שהוכרז על ידי ישראל ל"שטח אסור", או "אזור חיץ" לאורך גבול עזה-ישראל. בהקשר זה, שני אזרחים פלסטיניים נפצעו בשתי תקריות נפרדות כשכוחות ישראליים פתחו באש לעבר קבוצת פלסטינים שאספו גרוטאות מתכת ליד הגבול. כמו כן, בשלוש הזדמנויות נפרדות ביצעו השבוע טנקים ודחפורים ישראליים חדירות לעומק כמה מאות מטרים אל שטח עזה, ונסוגו אחרי שפילסו ושיטחו אדמות. הגבלות גישה דומות עדיין נאכפות על שטחי דיג המרוחקים מרחק העולה על שלושה מיילים ימיים מהחוף. בשתי תקריות נפרדות השבוע פתחו כלי שיט של חיל הים הישראלי ביריות "אזהרה" לעבר סירות דיג פלסטיניות, ואילצו אותן לחזור לחוף.

כל משך השבוע ירו פלגים פלסטיניים חמושים מספר טילים מתוצרת מקומית לעבר דרום ישראל, לרבות בסיסי צבא, אף שהירי לא גרם לפציעות או לנזק לרכוש. כמו כן, עגלה רתומה לחמור ועמוסה בחומרי נפץ התפוצצה ליד גדר הגבול מצפון לבית להיא, במתקפה שכוונה נגד ג'יפ ישראלי שסייר באזור; בפיצוץ לא היו אבדות בנפש.

מחנה קיץ של סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם הושחת

בשעות הבוקר המוקדמות של ה-23 במאי נכנסו עשרות רעולי פנים חמושים למחנה הקיץ של סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם, ממערב לעיר עזה, הציתו אותו והרסו את תכולתו. זהו אחד מ-35 מחנות הנופש שנבנו במסגרת תוכנית "קייטנות הקיץ" של סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם, שתתקיים בין ה-12 ביוני ל-5 באוגוסט. זהות מבצעי המעשה עדיין אינה ידועה. מזכ"ל האומות המאוחדות, בן קי-מוון, גינה את התקרית וקרא לרשויות המקומיות בעזה להבטיח את בטיחותן של פעילויות האו"ם ולהתיר לסוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם לבצע את פעילויותיה באין מפריע. לדברי אמצעי התקשורת, רשויות החמאס פתחו בחקירה ועצרו מספר חשודים במעשה.

סוכנויות הומניטריות הדגישו את השפעת המצור על המגזר החקלאי

בהודעה לעיתונות שפורסמה ב-25 במאי, קראו סוכנויות סיוע הומניטרי לממשלת ישראל להסיר את הגבלות הגישה שהוטלו על כניסה ויציאה של תשומות ותוצרת הדרושים לשיקום מגזרי החקלאות והדיג, וכן להתיר גישה בטוחה ובלתי מוגבלת לאדמות חקלאיות ולשטחי דיג. ההצהרה הדגישה את העובדה שההגבלות הללו ממשיכות לחנוק את המגזר החקלאי, ותורמות ישירות לעלייה ברמת אי-הביטחון התזונתי; למעלה מ-60 אחוזים מבתי האב ברצועת עזה סובלים כעת מאי-ביטחון תזונתי. מדאיגה במיוחד העובדה שחיייהם של חקלאים ודייגים נתונים בסכנה דרך קבע, בשל האופן שבו אוכפת ישראל את הגבלות הגישה שלה בים וביבשה. בנוסף, קוראת הקהילה ההומניטרית לרשויות הישראליות להתיר את כניסת החומרים הדרושים לשדרוג תשתית הטיפול בשפכים בעזה, כדי להימנע מזיהום נוסף של אדמות חקלאיות ועל מנת ליצור מאגר חלופי של מים להשקיה.

מעבר רפיח נפתח באופן חריג; יותר מ-5,500 בני אדם יצאו את עזה

מעבר הגבול רפיח נפתח השבוע באופן יוצא מן הכלל למשך שישה ימים, בין ה-15 ל-20 במאי, זו הפעם השלישית מאז תחילת 2010. במשך תקופת פתיחתו של המעבר יצאו את רצועת עזה בסך הכול 5,526 פלסטינים, ו-908 נוספים הורשו לחזור אל תוכה. בדומה לפעמים הקודמות שבהן נפתח המעבר, הגישה דרכו הוגבלה למקרים הומניטריים, ביניהם מטופלים ומלוויהם ופלסטינים אחרים, לרבות סטודנטים שנרשמו ללימודים באוניברסיטאות בחו"ל, אנשי עסקים ובעלי אשרות למדינות אחרות. הרשויות המצריות סירבו להתיר את כניסתם של 614 פלסטינים נוספים, שנרשמו אצל הרשויות המקומיות בבקשה לצאת את רצועת עזה.

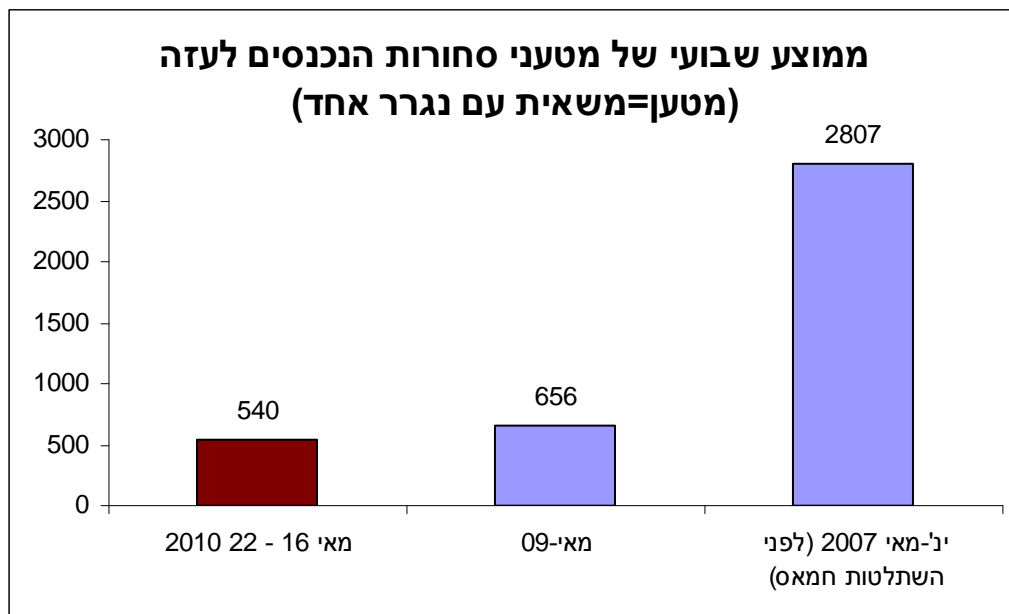
יבוא דלק תעשייתי וגז בישול נותר נמוך מצורכי האוכלוסייה

יבוא הדלק התעשייתי הדרוש להפעלת תחנת הכוח של עזה הייתה השבוע עלייה של כ-11 אחוזים לעומת השבוע הקודם (0.94 לעומת 0.85 מיליוני ליטרים). על פי האומדן, הכמות שיובאה השבוע מייצגת 30 אחוזים מכמות הדלק הדרושה להפעלת תחנת הכוח במלוא התפוקה האפשרית. כתוצאה מכך ממשיכה מרבית האוכלוסייה להתמודד עם הפסקות חשמל יזומות הנמשכות בין 8 ל-12 שעות ביום. יבוא גז לבישול, לעומת זאת, הייתה השבוע ירידה נוספת (646 לעומת 899 טונות), נתון שעל פי האומדן של התאחדות בעלי תחנות הדלק, המספקות גם גז לבישול, מייצג 46 אחוזים מכמות הגז השבועית הממוצעת הדרושה לצרכי התושבים. לאור המחסור המתמשך נותרה בעינה תוכנית הקיצוב לגז בישול, שהחלה בנובמבר 2009.

נמשכת כניסתם המוגבלת של חומרי בניין; ירידה ביבוא (16 – 22 במאי)

במהלך התקופה שאותה מכסה הדווח על התנועה במעברי הרצועה (16-22 במאי) נמשכה כניסתם של סוגים חדשים של חומרי בניין, אף כי בכמויות מוגבלות. בפרק זמן זה יובאו לעזה שני מטענים ובהם 40 טונות מלט למיזם הדיור של סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם בחאן יונס וב-25-24 במאי נכנסו כ-400 טונות נוספות של מלט לאותו המיזם. על פי התכנון, עד לסוף חודש מאי אמורים להיכנס לעזה כ-13 אחוזים מן החומרים הדרושים למיזם זה. כמו כן, במהלך תקופת הדיווח נכנסו אל עזה מטען אחד של חצץ לשיקום בית-החולים אל-קודס בעיר עזה (שספג נזקים כבדים במהלך מתקפת "עופרת יצוקה"), חמישה מטעני צינורות פלסטיק לרשות המים של יישובי חוף עזה, ומטען אחד ובו חלפים לתחזוקת תחנת הכוח של עזה. יתרה מכך, בפעם הראשונה מאז הטלת המצור ביוני 2007, הורשו להיכנס לעזה שלושה מטענים ובהם מיניבוטים עבור סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם. נמשך היבוא של ביגוד, הנעלה ועץ; מאז תחילת אפריל נכנסו אל עזה סך של 187 מטעני ביגוד, 107 מטעני הנעלה ו-71 מטעני עץ. בעקבות כניסתם של החומרים החדשים הללו, בירך מזכ"ל האו"ם על "ההתקדמות הצנועה" שהושגה מרגע שישראל הקלה את ביצועם של מספר מיזמים המצויים בקדימות עליונה, והרחיבה את רשימת הסחורות המסחריות המורשות בכניסה אל עזה.

ביבוא אל עזה דרך המעברים הרשמיים ניכרה השבוע ירידה נוספת, בשיעור של כ-15 אחוזים, בהשוואה לשבוע שעבר (540 לעומת 637.5 מטענים). ניתן לייחס ירידה זו לחג הישראלי, שבמהלכו נסגרו המעברים למשך יום אחד בתקופה שאותה מכסה דוח זה. הנתון של השבוע מהווה כ-19 אחוזים מן הממוצע השבועי (2,807 מטענים) שנכנסו לעזה בחמשת החודשים הראשונים של 2007, לפני השתלטות החמאס. בדומה לשבועות קודמים, גם השבוע היוו מוצרי מזון והיגיינה את מרבית הסחורות המיובאות (400 מטענים או 74 אחוזים מסך היבוא). כמו בארבעת השבועות הקודמים, גם השבוע לא יצאו את עזה כל מטעני יצוא.

הנוסח המחייב הוא המקור בשפה האנגלית:

http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_protection_of_civilians_2010_05_27_english.pdf